



informatiehuis
WATER



DPSIR-controles

grondwater



Auteur Informatiehuis Water
Publicatiedatum 29 juni 2026
Versie 1.0

inzicht voor morgen

Informatiehuis Water | Stationsplein 89, 3818 LE Amersfoort | Postbus 2180, 3800 CD Amersfoort |
T 033 203 50 97 | servicedesk@ihw.nl | www.ihw.nl

Het Informatiehuis Water is een samenwerkingsprogramma van Rijkswaterstaat, waterschappen en provincies.



Inhoudsopgave

Documentbeheer	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Korte uitleg DPSIR (Drivers, Pressures, State, Impact, Respons)	4
1.3 Leeswijzer	5
2 Werkwijze	6
2.1 Gebruikte tool – WKP Databeheer	6
2.2 Stappen	6
2.2.1 Opstarten WKP Databeheermodule (door waterbeheerder)	6
2.2.2 Inloggen (door waterbeheerder)	6
2.2.3 Vereist vooraf (door waterbeheerder)	6
2.2.4 Kiezen informatiestroom DPSIR-controles grondwater (door waterbeheerder)	6
2.2.5 Scherm DPSIR-controles grondwater (door waterbeheerder)	7
2.2.6 Valideer alles (door waterbeheerder)	7
2.2.7 Toon validaties (door waterbeheerder)	7
2.2.8 Fouten oplossen (door waterbeheerder)	7
2.2.9 Vrijgeven (door waterbeheerder)	7
2.3 Planning komende tijd	7
3 Inhoud	9
3.1 Beschikbare validaties	9

Documentbeheer

Wijzigingshistorie

Datum	Versie	Auteur	Wijziging
15-06-2026	0.1	MS	
29-6-2026	1.0	KR	
2-7-2026	1.1	KR	Toegevoegd; par 2.2.3 Vereisten vooraf

Review

Datum	Versie	Reviewer	Functie
25-6-2026	0.1	KR	

Controle en vrijgave

Datum	Versie	Controleur	Functie

Copyright

Copyright © 2026 Informatiehuis Water

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van het Informatiehuis Water.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Afgelopen periode hebben waterbeheerders over verschillende KRW-thema's gegevens bij elkaar gebracht in het Waterkwaliteitsportaal van het Informatiehuis Water:

- KRW-toestandsbeoordeling 2026 (Aquo-kit)
- KRW-belastingen en impacts 2028 – 2033 (Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule)
- KRW-maatregelen 2028-2033 (Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule)
- KRW-uitzondering 2028-2033 (Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule)

Deze gegevens zijn apart uitgevraagd en aangeleverd, maar hebben wel een relatie met elkaar. Als een grondwaterlichaam niet in een goede toestand is, wordt dat veroorzaakt omdat een bepaalde belasting een negatief effect heeft op het watersysteem. En als er een mogelijkheid is, dan zal je een maatregel moeten nemen om de toestand van het grondwaterlichaam te verbeteren.

Oftewel: als de toestandsbeoordeling van een bepaalde grondwatertest niet goed is, dan moet er minimaal één significante belasting aanwezig zijn die de toestand van dat grondwatertest negatief beïnvloedt. En als er een mogelijkheid is, dan zal je een maatregel moeten nemen die een positief effect heeft op die significante belastingen en het overschrijdende grondwatertest.

Het is lastig om de consistentie te controleren omdat de informatie in verschillende dataleveringen is uitgevraagd. Daarom heeft het Informatiehuis Water een controle gemaakt. Die geeft een overzicht van de consistentie tussen de KRW-thema's. Deze controle kan je zelf opstarten in de Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule.

Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule

1.2 Korte uitleg DPSIR (Drivers, Pressures, State, Impact, Respons)

Het DPSIR-raamwerk (Drivers, Pressures, State, Impact en Response) is een causaal model dat wordt gebruikt om de interacties tussen samenleving en milieu te beschrijven. Het werd in 1999 ontwikkeld door het Europees Milieuagentschap (EEA).

Drivers: dit zijn de sociale, demografische en economische ontwikkelingen die menselijk handelen beïnvloeden en zo het milieu beïnvloeden. Drivers kunnen primair zijn (bijv. bevolkingsgroei) of secundair (bijv. stedelijke uitbreiding). Voorbeelden van drivers zijn 'stedelijke ontwikkeling', 'landbouw', 'transport'. Voor de Kaderrichtlijn Water is dit uitgewerkt in de uitvraag 'Belastingen en impacts'.

Pressures (Belastingen): dit zijn de gevolgen van drivers die de toestand van het milieu beïnvloeden. Belastingen kunnen door mensen worden veroorzaakt (bijv. uitstoot) of natuurlijke processen zijn (bijv. vulkaanuitbarstingen). Voor de Kaderrichtlijn Water is dit uitgewerkt in de uitvraag 'Belastingen en impacts'.

State (Toestandsbeoordeling): dit beschrijft de fysieke, chemische en biologische staat van het milieu. Voor de Kaderrichtlijn Water is dit vertaald naar de kwantitatieve en chemische toestandsbeoordeling van de grondwaterlichamen. De methode die gebruikt wordt om de toestandsbeoordeling is beschreven in het Protocol voor toestand- en trendbeoordeling van grondwaterlichamen KRW¹ (herziene versie 2026). Om de toestandsbeoordeling uit te voeren wordt de rekentool Aquo-kit gebruikt.

Impact: dit gaat over hoe veranderingen in de toestand van het watersysteem het welzijn van mensen beïnvloeden. Impacten kunnen ecologisch zijn (bijv. verlies aan biodiversiteit) of sociaal-economisch (bijv. minder toerisme) en kunnen

¹ [Protocol Toetsen en Beoordelen | Informatiepunt Leefomgeving](#)

gemeten worden in termen van schade aan het milieu of de gezondheid van mensen. Voor de Kaderrichtlijn Water is dit uitgewerkt in de uitvraag 'Belastingen en impacts'.

Reactie (Maatregelen): dit zijn de acties die nodig zijn om de toestand van de grondwaterlichamen te verbeteren tot het niveau dat de KRW voorschrijft. Voor de Kaderrichtlijn Water is dit uitgewerkt in de uitvraag 'Maatregelen'.

1.3 Leeswijzer

Dit document beschrijft hoe de DPSIR-controle uitgevoerd wordt. De verschillende stappen staan in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 geeft gedetailleerde informatie over de controles.

Neem voor vragen of opmerkingen contact op met de servicedesk van het Informatiehuis Water (servicedesk@ihw.nl). We stellen het contact erg op prijs. Van jouw ervaringen kunnen we leren.

2 Werkwijze

2.1 Gebruikte tool – WKP Databeheer

De gegevens van de verschillende thema's (Belastingen, Maatregelen, Toestandsbeoordeling en Uitzonderingen) zijn ingevuld in verschillende dataleveringen en in verschillende periodes. De Belastingen, Maatregelen en Uitzonderingen zijn aangeleverd via de Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule. De Toestandsbeoordeling via Aquo-kit. In de DPSIR-controles brengen we stapsgewijs alle gegevens bij elkaar en controleren ze op onderlinge consistentie.

2.2 Stappen

Hieronder volgt een beschrijving van de stappen met betrekking tot het uitvoeren van een controle.

2.2.1 Opstarten WKP Databeheermodule (door waterbeheerder)

De DPSIR-controle doe je via het Waterkwaliteitsportaal – Databeheermodule. Ga naar:

[Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule](#)

In de handleiding Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule staat uitleg hoe je met de databeheermodule moet werken.

[Handleiding Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule](#)

2.2.2 Inloggen (door waterbeheerder)

Voor de WKP - Databeheermodule is een inlog account nodig. Het is immers niet de bedoeling dat anderen je gegevens kunnen aanpassen.

Er is door het Informatiehuis Water een inlog account aangemaakt voor elke KRW-coördinator.

Ben je geen KRW-coördinator maar wil je wel gebruik maken van de WKP Databeheermodule? Dan kan je KRW-coördinator een verzoek doen aan de servicedesk@ihw.nl om een extra inlog account aan te maken. Hiervoor heeft de servicedesk je naam, email en organisatienaam nodig.

2.2.3 Vereist vooraf (door waterbeheerder)

Om de DPSIR-controles grondwater te kunnen uitvoeren, is het noodzakelijk dat de toestandsbeoordeling is afgerond en de datastromen voor Maatregelen, Belastingen en Impacts en Uitzonderingen zijn ingevuld, gevalideerd en vrijgegeven. De DPSIR-controles werken óók voor onvolledige leveringen, maar een check op consistentie is pas echt zinvol zodra alle drie leveringen compleet zijn.

2.2.4 Kiezen informatiestroom DPSIR-controles grondwater (door waterbeheerder)

Na het inloggen zie je een overzicht van alle dataleveringen die op dit moment gedefinieerd zijn. De startdatum en einddatum geven aan in welke periode de gegevens gewijzigd mogen worden. Deze periode is afgestemd op het [KRW-spoorboekje 2026](#). Daarna zijn de gegevens nog wel te bekijken en te downloaden maar niet meer te wijzigen zonder contact met het Informatiehuis Water.

Voor het starten van de 'DPSIR-controles grondwater', klik je op de betreffende regel. Je komt dan in het scherm "DPSIR-controles grondwater".

2.2.5 Scherm DPSIR-controles grondwater (door waterbeheerder)

Je ziet dat dit scherm bijna leeg is. Er zijn geen tabbladen met tabellen. Het is ook niet de bedoeling dat je in dit scherm data aanlevert of aanpast. De buttons 'valideer alles' en 'toon validaties' zijn wel aanwezig.

2.2.6 Valideer alles (door waterbeheerder)

Klik op de button 'valideer alles' rechtsboven. Je start dan de validaties. De aangeleverde informatie in de dataleveringen 'KRW-Belastingen en impacts 2028-2033 grondwatervlaktewater', 'KRW-maatregelen 2028-2033', 'Toestandsbeoordeling 2026' en 'KRW-uitzonderingen 2028-2033 grondwater' wordt met elkaar vergeleken. Het duurt een tijdje voordat het klaar is.

2.2.7 Toon validaties (door waterbeheerder)

Klik op de button 'Toon validaties' om het rapport te bekijken. Je ziet de resultaten van een aantal controles. De controles hebben verschillende niveaus:

- **Informatie** – ter informatie een overzicht van de aangeleverde data;
- **Blokkade** – dit zijn fouten die je moet oplossen;
- **Waarschuwingen** – dit zijn constatering die je moet controleren. Het vraagt gebiedskennis om te bepalen of het een fout is of niet.

2.2.8 Fouten oplossen (door waterbeheerder)

Het validatierapport toon het aantal bevindingen dat moet worden gecontroleerd en/of opgelost. De gegevens aanpassen kan door je eerdere dataleveringen te wijzigen.

Selecteer in het Waterkwaliteitsportaal Databeheermodule de betreffende datalevering waarin je gegevens wilt verbeteren:

- 'KRW-belastingen en impacts 2028-2033 grondwater';
- 'KRW-maatregelen 2028-2033 grondwater';
- 'KRW-uitzonderingen 2028-2033 grondwater';
- Of, log in bij Aquo-kit om iets te wijzigen in de 'Toestandsbeoordeling 2026'.

Wil je nalezen hoe je een eerdere levering aanpast? Kijk dan in de stappenplannen van de andere uitvragen via [Stappenplannen | Het Waterkwaliteitsportaal](#).

De waterbeheerder bepaalt hoe een inconsistentie wordt opgelost. Je kan bijvoorbeeld bij de ene datalevering iets weghalen of bij de andere datalevering iets toevoegen om de data consistent te maken met elkaar. Het validatie rapport geeft een paar suggesties.

Heb je de wijzigingen in de gegevens verwerkt? Keer dan terug naar stap 2.2.3 om opnieuw te valideren.

2.2.9 Vrijgeven (door waterbeheerder)

Zijn alle blokkades opgelost en heb je alle waarschuwingen doorgenomen? Dan kun je de 'DPSIR-controles grondvatkewater' ook vrijgeven. Je geeft daarmee aan het Informatiehuis Water het signaal 'ik heb mijn data gecontroleerd, mijn data is consistent, ik ben klaar'. Doe dat uiterlijk 15 juli.

Tot 30 september bestaat nog wel de mogelijkheid om in overleg met Informatiehuis Water foutherstel te doen.

2.3 Planning komende tijd

Hieronder vind je een overzicht van de planning (stand van zaken 25-6-2026).

Tot 15 juli

DPSIR-controles grondwater:
KRW-maatregelen 2028-2033

vanaf 30 juni te vinden in WKP Databeheer
tot 15 juli definitief te maken in WKP Databeheer

KRW-belastingen en impacts 2028-2033	tot 15 juli definitief te maken in WKP Databeheer
Toestandsbeoordeling 2026	tot 15 juli definitief te maken in Aquo-kit
Verwacht doelbereik + motivering wijziging toestand	tot 15 juli definitief te maken in Aquo-kit
KRW-uitzonderingen + korte motivering	tot 15 juli definitief te maken in WKP Databeheer
Concept KRW-factsheets	vanaf 2 juli te downloaden in WKP Downloadmodule (alleen door diegene met autorisatie)

15 juli

Vanaf 15 juli gaat het Informatiehuis Water:

- Data leveren aan het SGBP-schrijversteam;
- Data leveren aan de Internationale riviercommissies voor internationale delen Stroomgebiedbeheerplannen.

15 juli – 30 september

Kom je na 15 juli tot de conclusie dat er toch nog iets moet wijzigingen aan de gegevens? Dan is de planning een aanpak als volgt:

DPSIR-controles grondwater	vanaf 15 juni te vinden in WKP Databeheer
KRW-uitzonderingen uitgebreide motiveringen	tot 1 september definitief te maken in WKP databeheer
KRW-maatregelen 2028-2033	tot 30 september fouterstel in overleg IHW
KRW-belastingen en impacts 2028-2033	tot 30 september fouterstel in overleg IHW
Toestandsbeoordeling 2026	tot 30 september fouterstel in overleg IHW
KRW-uitzonderingen + korte motivering	tot 30 september fouterstel in overleg IHW
Concept- KRW-factsheets	vanaf 2 juli te downloaden in WKP Downloadmodule (alleen door diegene met autorisatie)

1 oktober

Vanaf 1 oktober gaat het Informatiehuis Water:

- KRW-factsheets maken voor bestuurlijke vaststelling;
- Data leveren aan het SGBP-schrijversteam;
- Data leveren aan de Internationale riviercommissies voor internationale delen Stroomgebiedbeheerplannen.

3 Inhoud

3.1 Beschikbare validaties

30900 Uitvraag KRW-belastingen en impacts is nog niet vrijgegeven
Blokkade
De uitvraag KRW-belastingen en impacts 2028-2033 bevat zelf ook validaties. Alle daarin voorkomende blokkades moeten worden opgelost voordat je de uitvraag kan vrijgeven. Deze validaties worden niet herhaald in deze DPSIR-validatie. Vandaar dat er een validatie is om duidelijk te maken dat er mogelijk nog blokkade zijn in de uitvraag zelf.
Ga naar de datalevering 'KRW-belastingen en impacts 2028-2033 grondwater'. Valideer alles. Los de fouten op en druk op 'vrijgeven'.

30901 Uitvraag KRW-maatregelen is nog niet vrijgegeven
Blokkade
De uitvraag KRW-maatregelen 2028-2033 bevat zelf ook validaties. Alle daarin voorkomende blokkades moeten worden opgelost voordat je de uitvraag kan vrijgeven. Deze validaties worden niet herhaald in deze DPSIR-validatie. Vandaar dat er een validatie is om duidelijk te maken dat er mogelijk nog blokkade' zijn in de uitvraag zelf.
Ga naar de datalevering 'KRW-maatregelen 2028-2033 grondwater'. Valideer alles. Los de fouten op en druk op 'vrijgeven'.

30902 Uitvraag KRW-uitzonderingen is nog niet vrijgegeven
Blokkades
De uitvraag KRW-uitzonderingen 2028-2033 bevat zelf ook validaties. Alle daarin voorkomende blokkades moeten worden opgelost voordat je de uitvraag kan vrijgeven. Deze validaties worden niet herhaald in deze DPSIR-validatie. Vandaar dat er een validatie is om duidelijk te maken dat er mogelijk nog blokkade's zijn in de uitvraag zelf.
Ga naar de datalevering 'KRW-uitzondering 2028-2033 grondwater'. Valideer alles. Los de fouten op en druk op 'vrijgeven'.

30903 Totaaloverzicht van alle oordelen, belastingen, maatregelen en uitzonderingen
Informatie
Een overzicht per grondwaterlichaam met alle beschikbare informatie over de toestandsoordelen, belastingen, maatregelen en uitzonderingen.
Geen actie nodig

30904 Totaaloverzicht van alle niet gehaalde doelen, belastingen, maatregelen en uitzonderingen
Informatie
Een overzicht per grondwaterlichaam de beschikbare informatie over de niet gehaalde doelen (op basis van toestandsbeoordeling), belastingen, maatregelen en uitzonderingen.
Geen actie nodig

30905 Significante belasting ontbreekt**Blokkade**

Er ontbreekt een significante belasting. Voor iedere grondwatertest of chemische stof met toestandsoordeel dat niet goed is voor een grondwaterlichaam, moet een significante belasting aanwezig zijn.

Ga naar de datalevering 'KRW-belastingen en impacts 2028-2033'. Koppel de overschrijdende grondwatertest of chemische stofgroep aan een belasting in het tabblad 'Beïnvloede grondwatertest(en)'. Is er een andere belasting van toepassing? Voeg dan de belasting eerst toe in het tabblad 'Belastingen'. Dit kan door in de tabel naar beneden te scrollen en in de lege regel het betreffende waterlichaam en belasting toe te voegen. Let op dat je voor die nieuw toegevoegde belasting ook alle andere tabbladen moet invullen.

30906 Mogelijk overbodige significante belasting**Waarschuwing**

Er is een significante belasting gevonden zónder een ontoereikend oordeel.

Een belasting is alleen significant voor een grondwatertest of chemische stof als het grondwaterlichaam in een niet goede toestand is en/of als er (terugkerende) maatregelen nodig zijn om het grondwatertest/chemische stof in goede toestand te houden. In alle andere gevallen moet je óftewel de belasting verwijderen of als 'niet significant' invoeren.

Het kan zijn dat een grondwatertest aan een significante belasting is gekoppeld met een reden. Bijvoorbeeld dat het grondwatertest op dit moment niet een overschrijding heeft, maar dat er wel voortdurend maatregelen nodig zijn om dit in stand te houden. In dat geval mag je de waarschuwing verder negeren.

Controleer de significante belasting. Is de belasting met intentie en correct gekoppeld aan de betreffende grondwatertest of chemische stof? Dan hoeft je niets te doen. Zo niet, ga naar de datalevering 'KRW-belastingen en impacts 2028-2033'. Je kan het grondwatertest of chemische stofgroep weghalen in het tabblad 'Beïnvloede grondwatertest(en)'. Als de grondwatertest of chemische stofgroep de enige is die aan de betreffende belasting is gekoppeld, dan zou je ook kunnen overwegen om de belasting niet significant te maken. Dit kan door bij 'Significantie' bij de belasting 'nee' in te vullen in het tabblad 'Belastingen'.

30907 Geen maatregel aanwezig**Waarschuwing**

Er ontbreekt mogelijk een maatregel. Voor een grondwatertest of chemische stof waarvoor het toestandsoordeel niet goed is, moet (als een basismaatregel niet voldoende is en er handelingsperspectief is) een maatregel genomen worden. Maar de controle wijst uit dat er geen maatregel in het WKP staat voor deze overschrijdende grondwatertest of chemische stof en dit grondwaterlichaam.

Het kan zijn dat voor de overschrijdende grondwatertest of chemische stof de inzet van basismaatregelen al voldoende is. Dan kun je deze waarschuwing negeren.

Zijn er toch wel maatregelen van toepassing? Ga dan naar de datalevering 'KRW-maatregelen 2028-2033'. Voeg het grondwatertest of chemische stof toe aan een bestaande maatregel in het tabblad 'Effect grondwatertesten'. Is er geen relevante maatregel aanwezig? Voeg dan een nieuwe maatregel toe in het tabblad 'Maatregelen'. Dit kan door in de tabel naar beneden te scrollen en in de lege regel het betreffende waterlichaam en belasting toe te voegen. Let op dat je voor die nieuw toegevoegde maatregel ook alle andere tabbladen moet invullen.

30908 Mogelijk overbodige maatregel aanwezig**Waarschuwing**

Er is een maatregel ingevoerd in het WKP voor een grondwatertest/chemische stof met een goede toestandsbeoordeling. Het kan zijn dat deze maatregel nodig is om het grondwatertest/chemische stof in goede toestand te houden.

Controleer de maatregel. Is de maatregel met intentie en correct gekoppeld aan de betreffende grondwatertest of chemische stof? Dan hoeft u niets te doen. Zo niet, ga naar de datalevering 'KRW-maatregelen 2028-2033'. Verwijder het grondwatertest of chemische stof in het tabblad 'Effect grondwatertesten'.

30909 Uitzondering bevat nog een PM**Waarschuwing**

De optie PM bij uitzonderingen is een tijdelijke optie. Voor 15 juli moeten alle PM's zoveel mogelijk omgezet zijn naar een uitzondering. Beperk de PM's tot het minimum. Het SGBP-schrijversteam heeft 15 juli de data nodig. Voor 1 september moeten alle PM's vervangen zijn door een uitzondering.

Ga naar de datalevering 'KRW-uitzonderingen'2028-2033'. Wijzig de PM in de kolom 'UitzonderingCode' in het tabblad 'Uitzonderingen' naar een uitzondering.

30910 Korte motivering bevat nog een PM**Waarschuwing**

De optie PM bij de korte motivering(en) is een tijdelijke optie. Voor 15 juli moeten alle PM's zoveel mogelijk omgezet zijn naar een korte motivering. Beperk de PM's tot het minimum. Het SGBP-schrijversteam heeft 15 juli de data nodig. Voor 1 september moeten alle PM's vervangen zijn door een korte motivering die aansluit bij de uitgebreide motivering.

Ga naar de datalevering 'KRW-uitzonderingen'2028-2033'. Wijzig de PM in de kolom 'MotiveringKortCode' in het tabblad 'Motiveringen (kort)' naar een korte motivering.

30811 Uitgebreide motivering ontbreekt**Waarschuwing**

De uitgebreide motivering moet uiterlijk 1 september ingevuld te zijn. Vul de uitgebreide motiveringen in zodra je de (concept) formulering van de tekst af hebt. Deze validatie geeft een overzicht waar een uitgebreide motivering ontbreekt.

Ga naar de datalevering 'KRW-uitzonderingen'2028-2033'. Vul een uitgebreide motivering in het veld 'MotiveringUitgebreid' in het tabblad 'Motivering (uitgebreid)'. Pas eventueel de korte motivering aan zodat deze in lijn blijft met de uitgebreide motivering.

30812 Actueel significante belasting ontbreekt voor overschrijding, maar wel potentieel significante belasting aangegeven

Waarschuwing

Voor een grondwatertest of chemische stof waarvoor het toestandsoordeel niet goed is in een grondwaterlichaam, moet een actueel significante belasting aanwezig zijn. De aangegeven potentiële significante belasting is hierbij mogelijk actueel significant.

Ga naar de datalevering 'KRW-belastingen en impacts 2028-2033'. Koppel de overschrijdende grondwatertest of chemische stofgroep aan een significante belasting in het tabblad 'Beïnvloede grondwatertest(en)'. Er is voor dit grondwaterlichaam en deze test al een belasting gevonden, maar die is nog niet als 'significant' ingevoerd. Doe dit alsnog óf voer een hele nieuwe belasting in.